

BM Gıda ve Tarım Örgütü, 2004 verilerini açıkladı

Türk tarımı ortalamasının altında

■ Dünya nüfusunun yüzde 1,13'ünü barındıran Türkiye, yüzde 2,61 payla meyve ve sebze üretiminde kıta devletler sayılan Çin, Hindistan, ABD ve Brezilya'nın ardından 5'inci sırada bulunurken, tahıl üretiminde yüzde 1,5 payla 14'üncü, et üretiminde yüzde 0,61 payla 30'uncu oldu.

Sanayi ve ticarete yüksek rakamlı büyüme gösteren Çin, et üretimini 5 kat, meyve sebze üretimini de 7,5 kat artırarak tarım ve hayvancılıkta da zirveye oturdu. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, bir dönem tarımda kendi kendine yeten ender ülkelerden Türkiye ise zira-i üretimde dünya ortalamalarının altında seyrediyor.

Sanayi ve ticarete korkunç bir hızla büyüyen Çin, tarım ve hayvancılıkta da zirveye oturdu. Bir dönem tarımda kendi kendine yeten nadir ülkeler arasında bulunan Türkiye ise üretimde dünya ortalamalarının altında seyrediyor.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, 2004 yılında, 1979-1981 ortalamasına oranla et üretimi yüzde 90,9 artarak 136 milyon 219 bin tondan 260 milyon 98 bin tona, tahıl üretimi yüzde 44,3 artarak 1 milyar 573 milyon 227 bin tondan 2

milyar 270 milyon 360 bin tona, meyve sebze üretimi yüzde 119,7 artarak 629 milyon 744 bin tondan 1 milyar 383 milyon 649 bin tona çıktı. Dünya ülkeleri içinde en belirgin üretim artışı Çin'de görüldü.

Bu dönemde Çin, tahıl üretimini dünya ortalaması oranında artırmamasına karşın, meyve sebze üretimi ile et üretiminde olağanüstü bir büyüme gerçekleştirdi. Çin, bu dönemde et üretimini 5 katına, meyve sebze üretimini 7,5 katına çıkardı. 1979-1981 döneminde ABD'nin 5'te 3'ü kadar et üreten Çin, 2004 yılında üretimini ABD'nin iki katına kadar yaklaştırdı. Çin, 1979-1981 döneminde dünya et üretiminin yüzde 10,66'sını, dünya meyve sebze üretiminin ise yüzde 10,72'sini karşılarken, 2004 yılında dünya et üretiminin yüzde 28,57'sini, meyve sebze üretiminin ise yüzde 36,62'sini tek başına yapar hale geldi.

Asya ve Brezilya'nın payı artıyor, Avrupa geriliyor

Et ve meyve sebze üretim rakamlarına bakıldığında özellikle Asya ülkeleriyle Brezilya'nın oranlarını artırdıkları, buna karşın Avrupa ülkelerinin payının düştüğü görülüyor. Et üretiminde bu dönemde Almanya'nın payı yüzde 5,08'den yüzde 2,61'e, Fransa'nın payı yüzde 3,98'den yüzde 2,40, meyve sebze üretiminde İtalya'nın payı yüzde 5,41'den yüzde 2,48'e, İspanya'nın payı yüzde 3,36'dan yüzde 2,12'ye inmiş.

Türkiye, tahılda 14'üncü

Dünya nüfusunun yüzde 1,13'ünü barındıran Türkiye, yüzde 2,61 payla meyve ve sebze üretiminde kıta devletleri sayılan Çin, Hindistan, ABD ve Brezilya'nın ardından 5'inci sırada bulunurken, tahıl üretiminde yüzde 1,5 payla 14'üncü, et üretiminde yüzde 0,61 payla 30'uncu oldu.

Özellikle meyve sebze üretiminde çok güçlü olan, başta buğday olmak üzere tahıl üretiminde de nüfusunun ol-

Et üretiminde 30. sıradayız

Ülkeler	Et üretimi (Bin Ton)		İçindeki payı (Yüzde)		Üretim artışı (Yüzde)
	1979-81	2004	1979-81	2004	
1 Çin	14526	74306	10,66	28,57	411,9
2 ABD	24325	38891	17,86	14,95	59,9
3 Brezilya	5224	19919	3,83	7,66	281,3
4 Almanya	6925	6798	5,08	2,61	-1,8
5 Fransa	5423	6255	3,98	2,40	15,3
6 Hindistan	2620	6032	1,92	2,32	130,2
7 İspanya	2601	5531	1,91	2,13	112,6
8 Meksika	2535	5040	1,86	1,94	98,8
9 Rusya	...	4981	...	1,91	...
10 Kanada	2514	4592	1,85	1,77	82,7
11 Arjantin	3703	4175	2,72	1,61	12,7
12 İtalya	3514	4079	2,58	1,57	16,1
13 Avustralya	2752	3769	2,02	1,45	37,0
14 Polonya	2745	3271	2,01	1,26	19,2
15 İngiltere	3009	3270	2,21	1,26	8,7
16 Japonya	3002	3028	2,20	1,16	0,9
17 Vietnam	529	2664	0,39	1,02	403,6
18 Endonezya	676	2392	0,50	0,92	253,8
19 Filipinler	785	2364	0,58	0,91	201,1
20 Hollanda	1926	2350	1,41	0,90	22,0
21 Danimarka	1303	2158	0,96	0,83	65,6
22 Pakistan	714	1917	0,52	0,74	168,5
30 Türkiye	714	1583	0,52	0,61	121,7
DÜNYA Top.	136219	260098			90,9

Tahılda 14. sıradayız

Ülkeler	Tahıl üretimi (Bin Ton)		İçindeki payı (Yüzde)		Üretim artışı (Yüzde)
	1979-81	2004	1979-81	2004	
1 Çin	286488	413166	18,21	18,20	44,2
2 ABD	301133	389066	19,14	17,14	29,2
3 Hindistan	138182	232360	8,78	10,23	68,2
4 Rusya	...	76231	...	3,36	...
5 Fransa	46078	70534	2,93	3,11	53,1
6 Endonezya	33605	65314	2,14	2,88	94,4
7 Brezilya	30805	63812	1,96	2,81	107,1
8 Kanada	42727	52684	2,72	2,32	23,3
9 Almanya	32044	51097	2,04	2,25	59,5
10 Bangladeş	20983	41044	1,33	1,81	95,6
11 Ukrayna	...	40997	...	1,81	...
12 Vietnam	12218	39341	0,78	1,73	222,0
13 Arjantin	24579	34212	1,56	1,51	39,2
14 Türkiye	25232	34050	1,60	1,50	34,9
15 Meksika	20391	32751	1,30	1,44	60,6
16 Avustralya	21150	31520	1,34	1,39	49,0
17 Pakistan	17200	30311	1,09	1,34	76,2
18 Polonya	18466	29635	1,17	1,31	60,5
19 Tayland	20316	28277	1,29	1,25	39,2
20 Myanmar	12986	24822	0,83	1,09	91,1
DÜNYA Top.	1573227	2270360			44,3

dukça üzerinde bir pay alan Türkiye, dünya ortalamasından daha hızlı büyümesine rağmen et üretiminde oldukça gerilerde yer alıyor. 1979-1981 döneminde dünya tahıl üretiminin yüzde 1,6'ı Türkiye'de yapılıyordu ve Türkiye bu üretim oranıyla sıralamada 12'inciydi. 25 milyon 232 bin tonluk tahıl üretimini 2004 yılına kadar yüzde 34,9 artıran ve 34 milyon 50 bin tona çıkaran Türkiye, Vietnam ve Arjantin'e geçilerek 14'üncü sıraya geriledi. Hemen her zaman güçlü olduğu meyve sebze üretiminde de Türkiye'nin payı bu dönemde geriledi. 1979-1981 ortalamasında 21 milyon 20 bin ton meyve sebze üreten Türkiye, üretimini 2004 yılına kadar yüzde 71,5 oranında artırdı ama payı yüzde 3,34'den yüzde 2,61'e geriledi.

Buna rağmen, 1979-1981 döneminde Türkiye'nin önünde yer alan İtalya ve İspanya'daki yetersiz üretim artışı, Fransa ve Japonya'da ise üretimdeki düşüş nedeniyle sıralamada 9'unculuktan, 5'inciliğe yükseldi.

Hayvancılık, ortalamanın altında büyüdü

Türkiye, hemen her zaman yetersiz olduğu hayvancılıkta ise dünya ortalamasının üzerinde büyüdü. 1979-1981 döneminde Türkiye, 714 bin tonluk üretimle dünya et üretiminin yüzde 0,52'sini karşılıyordu. Türkiye et üretimini, 1979-1981 ile 2004 arasında yüzde 90,9 olan dünya ortalama büyü-

mesinin üzerinde, yüzde 121,7 oranında artırarak 1 milyon 583 bin tona, payını da yüzde 0,61'e çıkardı. Fakat, dünya nüfusunun yüzde 1,13'ünü barındıran Türkiye'nin et üretimini bir katına yakın bir oranda (yüzde 85,7) artırması gerekiyor ki nüfus ağırlığı kadar bir paya ulaşabilsin. Bu dönemde Türkiye, sıralamada Macaristan, Yeni Zelanda, Sırbistan, Avusturya ve Çek Cumhuriyeti gibi ülkeleri geride bırakırken, Vietnam, Endonezya, Güney Kore, İran ve Pakistan'a geçildi ve 30'uncu olarak kaldı.

Meyve ve sebze 5. sıradayız

Ülkeler	Meyve ve sebze üretimi (Bin Ton)		İçindeki payı (Yüzde)		Üretim artışı (Yüzde)
	1979-81	2004	1979-81	2004	
1 Çin	67497	506634	10,72	36,62	650,6
2 Hindistan	56532	127560	8,98	9,22	125,6
3 ABD	51868	69382	8,24	5,01	33,8
4 Brezilya	22940	43774	3,64	3,16	90,8
5 Türkiye	21020	36046	3,34	2,61	71,5
6 İtalya	34062	34276	5,41	2,48	0,6
7 İspanya	21150	29401	3,36	2,12	39,0
8 İran	8200	26638	1,30	1,93	224,9
9 Meksika	11799	24772	1,87	1,79	109,9
10 Mısır	9654	24105	1,53	1,74	149,7
DÜNYA Top.		629744		1383649	119,7